

**Návrh „environmentálne vhodnej“ produktovej skupiny
na kalendárny rok 2020 v rámci rozvoja a realizácie zeleného
verejného obstarávania v Slovenskej republike**

Bratislava, január 2020

Úroveň využívania zeleného verejného obstarávania, ako strategického nástroja štátu, prostredníctvom ktorého štát prispieva k napĺňaniu svojich cieľov v oblasti zmiernovania a predchádzania zmeny klímy, ochrany životného prostredia, znižovania negatívnych dopadov na zdravie obyvateľstva alebo šetrnejšieho využívania prírodných zdrojov, je v Slovenskej republike dlhodobo nízka. Podľa dát z posledného monitorovania aplikácie zeleného verejného obstarávania, ktoré sa realizovalo v roku 2019, bol podiel zeleného verejného obstarávania na celkovom verejnom obstarávaní v roku 2018 na úrovni 7,58%, pokiaľ ide o počet uskutočnených zákaziek a na úrovni 3,83%, pokiaľ ide o ich hodnotu v eurách bez DPH. Strategickým cieľom Národného akčného plánu pre zelené verejné obstarávanie v Slovenskej republike na roky 2016-2020 (ďalej len „NAP GPP III“), prijatého uznesením vlády Slovenskej republiky č. 590 zo 14. decembra 2016, je dosiahnuť 50 %-ný podiel zrealizovaných „zelených“ zákaziek orgánmi štátnej správy z celkového objemu nimi uzatvorených zmlúv pre vybrané skupiny produktov. Cieľom Stratégie environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Zelenšie Slovensko) (ďalej len „Envirostratégia 2030“), prijatej uznesením vlády Slovenskej republiky č. 87 z 27. februára 2019, je zabezpečovať zeleným verejným obstarávaním aspoň 70 % z celkovej hodnoty verejného obstarávania.

S cieľom zvýšiť využívanie tohto strategického nástroja bola dňa 2. októbra 2019 schválená uznesením vlády Slovenskej republiky č. 478 Koncepcia rozvoja a realizácie zeleného verejného obstarávania v Slovenskej republike (ďalej len „Koncepcia“). Účelom Koncepcie je povzbudiť ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy k intenzívnejšiemu využívaniu inštitútu zeleného verejného obstarávania. Jedným z nosných prvkov Koncepcie je zavedenie efektívneho a jednoduchého spôsobu obstarávania zelených zákaziek. Takýto efektívny a jednoduchý spôsob obstarávania zelených zákaziek je možné dosiahnuť prostredníctvom jasných environmentálnych charakteristík, ktoré je možné prakticky využiť pri obstarávaní konkrétnych tovarov, služieb a stavebných prác.

Ako vyplýva zo samotného textu Koncepcie (jeho 5. bodu „Návrh ďalších „environmentálne vhodných“ produktových skupín“), ako aj z úlohy B.5. uvedenej v uznesení vlády Slovenskej republiky č. 478 z 2. októbra 2019, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky vždy na začiatku nového kalendárneho roka navrhne ďalšiu „environmentálne vhodnú“ produktovú skupinu na daný kalendárny rok. Následne v spolupráci s Úradom pre verejné obstarávanie pripraví pre túto produktovú skupinu metodiku, ktorú predloží na rokovanie vlády Slovenskej vlády vo forme nelegislatívneho materiálu.

Na základe údajov uvedených v predkladanom materiáli podpredseda vlády a minister životného prostredia Slovenskej republiky navrhuje na kalendárny rok 2020 produktovú skupinu **„Čistiace prostriedky a upratovacie služby“**.

Táto prioritná produktová skupina sa v súčasnosti javí ako tou najvhodnejšou produktovou skupinou na vyhotovenie metodiky na obstarávanie tovarov a služieb do nej spadajúcich v súvislosti s rozvojom a realizáciou zeleného verejného obstarávania v Slovenskej republike.

V zmysle údajov uvedených v predkladanom materiáli je možné badať konštantne vysoký objem počtu zákaziek obstarávaných v rámci predmetnej produktovej skupiny, kedy v roku 2018 tovary a služby do nej spadajúce boli najobstarávanejšími v rámci prioritných produktových skupín definovaných NAP GPP III a v rokoch 2016 a 2017 sa umiestnila na druhom mieste v celkovom počte realizovaných zákaziek. Čo sa celkovej hodnoty zákaziek

v eurách bez DPH týka, tak aj v tejto kategórii má predmetná produktová skupina sľubné vyhliadky, nakoľko v rokoch 2016 a 2018 sa vďaka obstarávaniu tovarov a služieb do nej spadajúcich umiestnila na celkovom treťom mieste.

Využívanie environmentálnych charakteristík v rámci verejného obstarávania produktov a služieb zahrnutých v predmetnej produktovej skupiny bude mať pozitívny dopad napr. na nižšiu spotrebu energií a vody vo fáze používania čistiacich prostriedkov, nižší objem vypúšťania odpadových vôd v súvislosti s používaním čistiacich prostriedkov alebo nižší objem vzniku odpadu (v tuhom aj v kvapalnom stave).

Výber tejto produktovej skupiny môže mať taktiež aj sekundárny pozitívny dopad na rozvoj a širšiu aplikáciu ďalšieho nástroja environmentálneho manažérstva a to konkrétne na environmentálne označovanie produktov. Značný počet environmentálnych charakteristík definovaných Európskou komisiou obsahuje ako technickú špecifikáciu, resp. ako kritérium na vyhodnotenie ponúk aplikáciu tzv. „Environmentálnej značky EÚ“¹ („Ecolabel“), resp. inej obdobnej environmentálnej značky, akou je napr. značka „Environmentálne vhodný produkt“². Cieľom environmentálneho označovania produktov príslušnou značkou je zmiernenie negatívneho vplyvu spotreby a výroby na životné prostredie, zdravie, klímu a prírodné zdroje prostredníctvom podpory a uprednostňovania výrobkov a služieb s nižším negatívnym vplyvom na životné prostredie. Environmentálne označovanie výrobkov je určené na propagáciu produktov, ktoré sa vyznačujú veľmi dobrými environmentálnymi vlastnosťami, prostredníctvom používania príslušnej environmentálnej značky.

Výber „environmentálne vhodnej“ produktovej skupiny na kalendárny rok 2020 bol zrealizovaný na základe dvoch analýz. Prvá analýza vychádza z vyhodnotenia monitoringu uplatňovania zeleného verejného obstarávania v Slovenskej republike v sledovanom období posledných troch rokov (2016, 2017 a 2018). Druhá analýza vychádza zo štatistických údajov Úradu pre verejné obstarávanie k zákazkám, u ktorých bol zverejnený výsledok verejného obstarávania za obdobie od 1. januára 2017 do 31. decembra 2018, vrátane oznámení o výsledku za uzavreté zmluvy (objednávky) na základe rámcových dohôd. V rámci tejto analýzy boli vyhodnocované celkové sumy zmluvných cien jednotlivých zákaziek na obstaranie tovarov, služieb a stavebných prác za rok 2018, v rámci ktorých by bolo možné využiť aplikáciu environmentálnych charakteristík a ktoré by na základe svojho charakteru spadali do niektorej z prioritných produktových skupín v rámci zeleného verejného obstarávania.

¹ V zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 66/2010 z 25. novembra 2009 o environmentálnej značke EÚ v znení nariadenia Komisie č. 782/2013 a nariadenia Komisie č. 2017/1941.

² V zmysle zákona č. 469/2002 Z. z. o environmentálnom označovaní výrobkov v znení neskorších predpisov.

Vyhodnotenie monitoringu uplatňovania zeleného verejného obstarávania v Slovenskej republike

Z prehľadu vyhodnotenia monitoringu uplatňovania zeleného verejného obstarávania v Slovenskej republike za roky 2016, 2017 a 2018 vyplýva, že najaktuálnejšími prioritnými produktovými skupinami pre tvorbu metodiky na kalendárny rok 2020 je produktová skupina „Potraviny a stravovacie služby“ a „Čistiace prostriedky a upratovacie služby“.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky na základe úlohy B.2. vyplývajúcej z uznesenia č. 590 zo 14. decembra 2016 predkladá každoročne do 30. júna na rokovanie vlády Slovenskej republiky informatívny materiál Informácia o implementácii NAP GPP III za aktuálny rok. Ide v súčasnosti o jediný zdroj informácií v súvislosti s uplatňovaním zeleného verejného obstarávania na území Slovenskej republiky, ktoré majú orgány verejnej moci, ale aj široká verejnosť, k dispozícii. Hlavnou nevýhodou tohto spôsobu monitorovania, ktorý v mene Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky realizuje Slovenská agentúra životného prostredia, je tá, že napriek skutočnosti, že povinnosť zúčastniť sa monitorovania pre ústredné orgány štátnej správy vyplýva z nariadenia vlády Slovenskej republiky³, účasť na monitorovaní dosahuje za roky 2016, 2017 a 2018 úroveň len v priemere 31 %. Na základe takto získaných údajov Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky nedisponuje vzorkou, ktorá by s väčšou vierohodnosťou zodpovedala realite.

Pri jednotlivých rokoch vyhodnotenia monitoringu uplatňovania zeleného verejného obstarávania v Slovenskej republike (2016, 2017 a 2018) sú uvedené prvé tri produktové skupiny z hľadiska celkového počtu zákaziek, počtu zelených zákaziek, celkovej hodnoty zákaziek v eurách bez dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) a hodnoty zelených zákaziek v eurách bez DPH v danom roku.

Vyhodnotenie monitoringu uplatňovania zeleného verejného obstarávania v Slovenskej republike za rok 2018:

V roku 2018 bolo v rámci monitoringu uplatňovania zeleného verejného obstarávania oslovených **celkovo 1 529** verejných inštitúcií Slovenskej republiky (z toho 427 ústredných orgánov štátnej správy a im podriadených organizácií, 8 samosprávnych krajov a 915 verejných inštitúcií nimi zriadených, 140 miest a 39 mestských častí miest Bratislava a Košice). Do dotazníkového prieskumu realizovaného prostredníctvom online formulára **sa zapojilo 459 subjektov**.

Z prieskumu a z prehľadu tabuliek č. 1 a 2 vyplýva, že z produktových skupín bola v roku 2018 najviac obstarávanou, čo sa celkového počtu zákaziek týka, produktová skupina „Čistiace prostriedky a upratovacie služby“. Čo sa týka počtu zelených zákaziek s uplatnením environmentálnych charakteristík boli síce najviac obstarávanou produktovou skupinou „Potraviny a stravovacie služby“, ale vzhľadom na celkový **počet zákaziek, počet zelených zákaziek a ich hodnotu za rok 2018** je pre výber zaujímavá produktová skupina „Čistiace prostriedky a upratovacie služby“.

Tabuľka č. 1

Celkový počet zákaziek a celková hodnota zákaziek pre produktové skupiny v roku 2018

Celkový počet zákaziek	Celková hodnota zákaziek v eurách bez DPH
------------------------	---

³ Úloha B.5. z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 590 zo dňa 14. decembra 2016.

1.	Čistiace prostriedky a upratovacie služby	21 278	Potraviny a stravovacie služby	40 171 360,53
2.	Potraviny a stravovacie služby	16 564	Počítače a monitory	34 045 107,81
3.	Kopírovací a grafický papier	4 683	Čistiace prostriedky a upratovacie služby	27 562 768,86

Tabuľka č. 2

Počet zelených zákaziek a hodnota zelených zákaziek pre produktové skupiny v roku 2018

	Počet zelených zákaziek		Hodnota zelených zákaziek v eurách bez DPH	
1.	Potraviny a stravovacie služby	6 506	Počítače a monitory	24 447 102,07
2.	Čistiace prostriedky a upratovacie služby	948	Čistiace prostriedky a upratovacie služby	24 262 314,15
3.	Kopírovací a grafický papier	516	Projektovanie, výstavba a údržba ciest	8 535 000,73

Vyhodnotenie monitoringu uplatňovania zeleného verejného obstarávania v Slovenskej republike za rok 2017:

V roku 2017 bolo v rámci monitoringu uplatňovania zeleného verejného obstarávania oslovených **celkovo 1 446** verejných inštitúcií Slovenskej republiky (z toho 407 ústredných orgánov štátnej správy a im podriadených organizácií, 8 samosprávnych krajov a 852 verejných inštitúcií nimi zriadených, 140 miest a 39 mestských častí miest Bratislava a Košice). Do dotazníkového prieskumu realizovaného prostredníctvom online formulára **sa zapojilo 366 subjektov**.

Z prieskumu a z prehľadu tabuliek č. 3 a 4 vyplýva, že z produktových skupín bola v roku 2017 najviac obstarávanou, čo sa celkového počtu zákaziek a počtu zelených zákaziek týka, produktová skupina „**Potraviny a stravovacie služby**“. V poradí druhou najviac obstarávanou produktovou skupinou bola, čo do celkového počtu zákaziek aj počtu zelených zákaziek, produktová skupina „**Čistiace prostriedky a upratovacie služby**“. Obe vyššie zmienené produktové skupiny však neboli identifikované čo sa týka hodnoty zelených zákaziek na prvých troch hodnotených pozíciách.

Tabuľka č. 3

Celkový počet zákaziek a celková hodnota zákaziek pre produktové skupiny v roku 2017

	Celkový počet zákaziek		Celková hodnota zákaziek v eurách bez DPH	
1.	Potraviny a stravovacie služby	16 201	Elektrická energia	17 335 691,52
2.	Čistiace prostriedky a upratovacie služby	2 316	Návrh, výstavba a správa kancelárskych budov	17 618 913,61
3.	Elektrická energia	1 284	Potraviny a stravovacie služby	16 254 004,32

Tabuľka č. 4

Počet zelených zákaziek a hodnota zelených zákaziek pre produktové skupiny v roku 2017

	Počet zelených zákaziek		Hodnota zelených zákaziek v eurách bez DPH	
1.	Potraviny a stravovacie služby	4 789	Elektrická energia	13 530 861,06
2.	Čistiace prostriedky a upratovacie služby	674	Počítače a monitory	9 591 549,73
3.	Kopírovací a grafický papier	469	Návrh, výstavba a správa kancelárskych budov	8 662 678,39

Vyhodnotenie monitoringu uplatňovania zeleného verejného obstarávania v Slovenskej republike za rok 2016:

V roku 2016 bolo v rámci monitoringu uplatňovania zeleného verejného obstarávania oslovených **celkovo 1 447** verejných inštitúcií Slovenskej republiky (z toho 407 ústredných

orgánov štátnej správy a im podriadených organizácií, 8 samosprávnych krajov a 852 verejných inštitúcií nimi zriadených, 141 miest a 39 mestských častí miest Bratislava a Košice). Do dotazníkového prieskumu realizovaného prostredníctvom online formulára **sa zapojilo 524 subjektov**.

Z prieskumu a z prehľadu tabuliek č. 5 a 6 vyplýva, že z produktových skupín bola v roku 2016 najviac obstarávanou, čo sa celkového počtu zákaziek a počtu zelených zákaziek týka, produktová skupina „**Potraviny a stravovacie služby**“. V poradí druhou najviac obstarávanou produktovou skupinou bola, čo do celkového počtu zákaziek aj počtu zelených zákaziek, produktová skupina „**Čistiace prostriedky a upratovacie služby**“, ktorá sa vo väzbe na hodnotu celkového počtu zákaziek a hodnotu počtu zelených zákaziek umiestnila na tretej hodnotenej pozícii.

Tabuľka č. 5

Celkový počet zákaziek a celková hodnota zákaziek pre produktové skupiny v roku 2016

	Celkový počet zákaziek		Celková hodnota zákaziek v eurách bez DPH	
1.	Potraviny a stravovacie služby	18 477	Stavebné práce	44 497 507,57
2.	Čistiace prostriedky a upratovacie služby	3 383	Elektrická energia	26 845 362,62
3.	Nábytok	3 299	Čistiace prostriedky a upratovacie služby	20 556 294,32

Tabuľka č. 6

Počet zelených zákaziek a hodnota zelených zákaziek pre produktové skupiny v roku 2016

	Počet zelených zákaziek		Hodnota zelených zákaziek v eurách bez DPH	
1.	Potraviny a stravovacie služby	7 141	Textil	12 651 681,66
2.	Čistiace prostriedky a upratovacie služby	1 367	Počítače a monitory	11 636 274,56
3.	Kopírovací a grafický papier	911	Čistiace prostriedky a upratovacie služby	10 758 038,81

Vyhodnotenie celkových súm zmluvných cien jednotlivých zákaziek na obstaranie tovarov, služieb a stavebných prác za rok 2018

Z nižšie uvedeného vyhodnotenia celkových súm zmluvných cien jednotlivých zákaziek na obstaranie tovarov, služieb a stavebných prác za rok 2018 vyplýva, že najaktuálnejšou prioritnou produktovou skupinou pre tvorbu metodiky na kalendárny rok 2020 je produktová skupina „Čistiace prostriedky a upratovacie služby“.

Zákazku možno v súčasnej dobe označiť za „zelenú“ v zmysle NAP GPP III v takom prípade, ak uzatvorená zmluva medzi verejným obstarávateľom a úspešných uchádzačom, spĺňa minimálne jednu požiadavku vychádzajúcu z „hlavných“ („základných“) jednotných európskych environmentálnych charakteristík pre zelené verejné obstarávanie vytvorených Európskou komisiou tak, ako sú definované v produktových listoch dostupných na webovom sídle Európskej komisie. NAP GPP III na jeho obdobie, teda na obdobie rokov 2016-2020 definoval tzv. prioritné produktové skupiny, ktorými sú:

1. Kopírovací a grafický papier
2. Kancelárske IT zariadenia (Počítače a monitory)
3. Zobrazovacie zariadenia (tlačiarne, multifunkčné zariadenia, kopírovacie zariadenia)
4. Čistiace prostriedky a upratovacie služby
5. Potraviny a stravovacie služby⁴
6. Vozidlá a dopravné služby (Cestná doprava)
7. Nábytok
8. Textil
9. Elektrina (Elektrická energia)
10. Administratívne budovy – projektovanie, výstavba a riadenie / Návrh, výstavba a správa kancelárskych budov
11. Projektovanie, výstavba a údržba ciest
12. Pouličné (verejné) osvetlenie

Okrem týchto vyššie uvedených dvanástich produktových skupín Európska komisia ku dňu 19. 12. 2019 definuje environmentálne charakteristiky aj pre produktové skupiny:

13. Elektrické a elektronické zariadenia používané v odvetví zdravotnej starostlivosti
14. Údržba verejných priestorov
15. Náterové farby, laky a vodorovné dopravné značenie
16. Zdravotechnické armatúry
17. Splachovacie záchody a pisoáre
18. Infraštruktúra odpadových vôd
19. Ohrievače vody

Pri určovaní produktovej skupiny na kalendárny rok 2020 v rámci rozvoja a realizácie zeleného verejného obstarávania v Slovenskej republike je v tejto časti zameraný dôraz na prioritné produktové skupiny definované v NAP GPP III. Niektoré z prioritných produktových skupín definovaných v NAP GPP III neboli na účel určenia „environmentálne

⁴ V zmysle aktualizovaného znenia environmentálnych charakteristík, ktoré boli Európskou komisiou zverejnené na jej webovom sídle dňa 04. 12. 2019, sa táto produktová skupina nazýva „Potraviny, služby hromadného stravovania a predajné automaty“ a teda zahŕňa aj nový okruh predmetov obstarávania, akými sú tovary a služby súvisiace s prevádzkou predajných automatov (v angličtine „vending machines“).

vhodnej“ produktovej skupiny na kalendárny rok 2020 vyhodnocované a to z nasledovných dôvodov:

Produktové skupiny „Kopírovací a grafický papier“, „Kancelárske IT zariadenia (počítače a monitory)“ a „Vozidlá a dopravné služby (cestná doprava)“ neboli vyhodnocované z toho dôvodu, že pre tieto produktové skupiny vyhotovilo Ministerstvo životného prostredia spolu s Úradom pre verejné obstarávanie metodiky už v roku 2019 a v zmysle úlohy B.1., vyplývajúcej z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 478 z 2. októbra 2019, budú tieto metodiky predložené na rokovanie vlády Slovenskej republiky.

Produktová skupina „Zobrazovacie zariadenia (tlačiarne, multifunkčné zariadenia, kopírovacie zariadenia)“ nebola vyhodnocovaná z toho dôvodu, že Spoločné výskumné centrum Európskej komisie, ktoré je autorom jednotlivých environmentálnych charakteristík, v súčasnej dobe realizuje aktualizáciu environmentálnych charakteristík pre túto produktovú skupinu. Jej vyhodnotenie s následným eventuálnym určením ako vhodnej produktovej skupiny na kalendárny rok 2020 by bolo z tohto dôvodu neefektívne, nakoľko sa očakáva, že už v roku 2020 bude zo strany Európskej komisie publikované nové znenie environmentálnych charakteristík pre túto produktovú skupinu.

Na účely určenia „environmentálne vhodnej“ produktovej skupiny na kalendárny rok 2020 v rámci rozvoja a realizácie zeleného verejného obstarávania v Slovenskej republike nebola taktiež vyhodnocovaná produktová skupina „Textil“. Z praktických skúseností Úradu pre verejné obstarávanie vyplynulo, že pri vyhodnocovaní príslušných certifikátov proklamujúcich náležité technické špecifikácie tovarov, resp. osobné postavenie uchádzačov, resp. ich dodávateľov, dochádza k faktickej nemožnosti ich objektívneho vyhodnotenia zo strany verejných obstarávateľov a obstarávateľov, ak sú títo (uchádzači a dodávatelia), resp. tieto (konkrétny druhy tovarov) pôvodom mimo vnútorného trhu Európskej únie.

Popis metódy vyhodnotenia

Pri určovaní „environmentálne vhodnej“ produktovej skupiny na kalendárny rok 2020 v rámci rozvoja a realizácie zeleného verejného obstarávania v Slovenskej republike v rámci vyhodnocovania celkových súm zmluvných cien jednotlivých zákaziek na obstaranie tovarov, služieb a stavebných prác za rok 2018 Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky vychádzalo zo štatistických údajov Úradu pre verejné obstarávanie k zákazkám, u ktorých bol zverejnený výsledok verejného obstarávania za obdobie od 1. januára 2017 do 31. decembra 2018, vrátane oznámení o výsledku za uzavreté zmluvy (objednávky) na základe rámcových dohôd, v rámci ktorých boli zohľadnené tie zákazky,

- ktorých verejné obstarávanie bolo úspešne ukončené uzatvorením zmluvy v období od 1. januára 2018 do 31. decembra 2018, resp. z čiastkových zmlúv z rámcových dohôd, ktoré boli uzatvorené na základe verejných obstarávaní pred 1. januárom 2018, ale k plneniu na základe čiastkových zmlúv došlo v období od 1. januára 2018 do 31. decembra 2018,
- ktorých výsledkom bolo uzatvorenie „klasickej“ (bežnej) odplatnej zmluvy ako aj uzatvorenie rámcovej dohody⁵,
- ktoré nespádali do oblasti obrany a bezpečnosti,

⁵ Predmetom vyhodnotenia neboli jednotlivé čiastkové zmluvy uzatvorené na základe uzatvorených rámcových dohôd v období od 1. januára 2018 do 31. decembra 2018, z dôvodu vyhnutia sa prípadnej duplicity súm, a koncesné zmluvy.

- ktoré z hľadiska ich finančných limitov spadali do kategórie „nadlimitná zákazka“, „podlimitná zákazka“, ako aj „zákazka s nízkou hodnotou“ podľa limitov platných v čase ich vyhlásenia,
- ktoré obsahovali vo svojom hlavnom kóde CPV alebo aspoň v jednom z ich vedľajších kódov CPV alebo kódov CPV ich častí aspoň jeden kód CPV, na základe ktorého by bolo možné túto zákazku zaradiť do jednej z vyhodnocovaných prioritných produktových skupín⁶.

Pri každej z vyhodnocovaných prioritných produktových skupín je uvedená suma, ktorá je výsledkom vyššie popísanej analýzy spolu s eventuálnym poznámkami bližšie popisujúcimi realie súvisiace s tou danou prioritnou produktovou skupinou, resp. uvedenou sumou.

Čistiace prostriedky a upratovacie služby

Výsledná celková suma zmluvných cien jednotlivých zákaziek:

13 861 480,26 eur bez DPH

Poznámky:

Značnú sumu predmetných zákaziek tvorí obstarávanie upratovacích služieb podľa kódu CPV 90910000-9 a to konkrétne 13 549 886,56 eur bez DPH. V rámci vyhodnocovaných zákaziek upratovacie služby (kód CPV 90910000-9) boli vo výraznej časti zahrnuté aj predmety obstarávania ako napr. čistiace prostriedky na podlahu (kód CPV 39831300-9), čistiace prostriedky na toalety (kód CPV 39831600-2) alebo čistiace prostriedky na riad (kód CPV 39832000-3).

Potraviny a stravovacie služby

Výsledná celková suma zmluvných cien jednotlivých zákaziek:

9 748 292,07 eur bez DPH

Poznámky:

V roku 2018 bol zo strany verejných obstarávateľov a obstarávateľov zrealizovaný pomerne veľký objem zákaziek označených ako služby hromadného stravovania (kód CPV 55520000-1), ktorých predmetom bolo obstaranie stravných poukážok na zabezpečenie stravovania zamestnancov touto formou. Tieto zákazky však neboli do vyššie uvedenej celkovej sumy zarátané a to z toho dôvodu, že produktové skupina „potraviny, služby hromadného stravovania a predajné automaty“ zahŕňa priame obstarávanie potravín subjektmi verejného sektora a obstarávanie služieb hromadného stravovania, buď s použitím interných zdrojov alebo zariadení, alebo na základe úplného či čiastočného outsourcingu prostredníctvom zmluvných spoločností pôsobiach v oblasti hromadného stravovania. Potraviny sa môžu obstarávať priamo od producentov, výrobcov, veľkoobchodníkov alebo dovozcov, alebo môžu byť súčasťou služby poskytovanej zmluvnými spoločnosťami pôsobiacimi v oblasti hromadného stravovania⁷.

Nábytok

Výsledná celková suma zmluvných cien jednotlivých zákaziek:

3 156 523,84 eur bez DPH

⁶ Zákazky, ktoré mali veľmi široko zadaný svoj predmet, čo sa širokého diapazónu obstarávaných tovarov, služieb a stavebných prác týka, neboli do vyhodnocovania zahrnuté z dôvodu neskresľovania údajov v dôsledku umelého navyšovania súm v jednotlivých prioritných produktových skupinách.

⁷ <https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/toolkit/food-catering-services/SK.DOCX>

Elektrická energia

Výsledná celková suma zmluvných cien jednotlivých zákaziek:

376 346 933,32 eur bez DPH

Poznámky:

Výsledná celková suma zmluvných cien v predmetnej prioritnej produktovej skupine je v porovnaní s ostatnými produktovými skupinami na prvý pohľad výrazne vyššia. Táto skutočnosť je následkom existencie jednej rámcovej dohody v hodnote 267 000 000 eur bez DPH, ktorá bola v roku 2018 uzatvorená a je platná do roku 2022. V uvedenom prípade išlo o spoločné verejné obstarávanie realizované ústredným obstarávacím orgánom pre viacero orgánov verejnej moci. Nie je teda pravdepodobné, že v roku 2020 dôjde k značnému obstarávaniu tejto komodity z hľadiska jej kvantity.

V prípade produktovej skupiny „Elektrická energia“ je ďalej otázna jej aplikácia z dôvodu obmedzenia účasti k verejným obstarávaniam komodity elektrickej energie a to z toho dôvodu, že environmentálne charakteristiky Európskej komisie požadujú v prípade základných charakteristík nákup najmenej 50% elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie a/alebo vysokoúčinnnej kogenerácie a v prípade komplexných charakteristík až 100%. Elektrickou energiou z obnoviteľných zdrojov energie sa v danom prípade rozumie veterná, slnečná, aerotermálna, geotermálna a hydrotermálna energia a energia oceánu, vodná energia, biomasa, skládkový plyn, plyn z čističiek odpadových vôd a bioplyny.⁸

Návrh, výstavba a správa kancelárskych budov

Výsledná celková suma zmluvných cien jednotlivých zákaziek:

27 753 196,47 eur bez DPH

Poznámky:

Pomerne vysoký obnos celkovej sumy zmluvných cien (18 232 630,21 eur bez DPH – 65,7 %) bol v predmetnej prioritnej produktovej skupine dosiahnutý prostredníctvom obdobného predmetu zákaziek zo strany miest a obcí (obnova mestského, resp. obecného úradu), ktoré boli spolufinancované z fondov Európskej únie v rámci projektu Zníženie energetickej náročnosti verejných budov. Finančné prostriedky boli teda naviazané na zdroje, ktorých využitie je otáznе v čase prijatia metodiky k tejto produktovej skupine, ak by bolo zvolená ako vhodná na rok 2020. Okrem tejto skutočnosti by istým negatívom bolo, že zámerom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky je v rámci metodík vydaných ním v spolupráci s Úradom pre verejné obstarávanie v rámci príslušnej produktovej skupiny zaviazat' ústredné orgány štátnej správy k povinnému uplatňovaniu príslušných environmentálnych charakteristík; uplatňovanie týchto environmentálnych charakteristík zo strany miest a obcí (orgánov územných samospráv) by bolo len v rovine odporúčania a nebolo by pre nich záväzné z povahy uznesenia vlády Slovenskej republiky.

Zákazky, ktorých predmet bol definovaný opismi s kódom CPV 45110000-1 (búranie domov a demolačné práce a zemné práce) a s kódom CPV 45111100-9 (demolačné práce) boli zastúpené v zákazkách s kódom CPV 45213150-9 (stavebné práce na kancelárskych budovách) alebo s kódom CPV 45210000-2 (stavebné práce na stavbe budov).

Projektovanie, výstavba a údržba ciest

⁸ Napr. v roku 2018 predstavoval na Slovensku podiel výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie len 23,2 % (14,4 % vodná energia a 8,8 % obnoviteľné zdroje).

Výsledná celková suma zmluvných cien jednotlivých zákaziek:
93 577 055,23 eur bez DPH

Poznámky:

V uvedenej prioritnej produktovej skupine dochádza k obdobnej situácii, ako v prípade tej predchádzajúcej (Návrh, výstavba a správa kancelárskych budov). Značná časť zákaziek (59 303 404,49 eur bez DPH – 63,37 %) je realizovaná zo strany orgánov územnej samosprávy, ktoré uznesením vlády Slovenskej republiky nebudú zaviazané povinne uplatňovať environmentálne charakteristiky, čo je jedným z cieľov predmetnej metodiky.

Pouličné (verejné) osvetlenie

Výsledná celková suma zmluvných cien jednotlivých zákaziek:
2 804 429,76 eur bez DPH

Poznámky:

Pri uvedenej prioritnej produktovej skupinu môže dôjsť k skresleniu údajov, nakoľko do vyhodnotenia neboli zahrnuté tie zákazky, kde tovary zaradené pod kódmi CPV ako napr. 34928500-3 (zariadenia pouličného osvetlenia) alebo 34990000-3 (riadiace, bezpečnostné, signalizačné a svetelné zariadenia) boli len pridruženými tovarmi alebo stavebnými prácami k hlavnému predmetu zákazky v prípade zákaziek, ktorých predmet zákazky súvisel napr. s projektovaním, výstavbou a údržbou ciest.